

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

Veertiendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen, de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten, en de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie. Directie, Redactie en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam C. Telefoon Directie en Adm. K 2900-35253; Redactie K 2900-40453. Voor verdere Uitgevers-Medelingen zie voorlaatste pagina.

4e JAARGANG Nr. **103**
8 OCTOBER 1949

Platenopname

bij P.C.J.

De arm met snijkop wordt van de rechterzijde aangedreven, zodat de snijdende saffier zich langzaam naar het centrum van de plaat beweegt en daarbij de spiraalvormige groef trekt, die, vers-gesneden-en-wel door het microscoop wordt gecontroleerd.

Het wordt kouder...

en tijd voor zo'n gezellige **RUTON** straalkachel.

Sterk, zuinig en sierlijk. Leverbaar

in 6 verschillende kleuren, en de

publiekprijs is slechts **f 22,-**

V.E.M.A. goedgekeurd.

Rudolf Blick

ELECTRISCHE APPARATEN- en METAALWARENFABRIEK N.V.

Waldorpstraat 38-44 — Den Haag — Tel. 182220

het kwaliteitsmerk

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

OPROEP-INSTALLATIES

De luidsprekende telefoon vindt steeds meer toepassing. Ook op de Jaarbeurs waren er een aantal van deze apparaten te zien en te horen. Wat er wel op wijst, dat zij ook in Nederland, snel ingang vinden. In dit artikel hopen wij duidelijk te maken, waarom dit het geval is.

Efficiency is iets wat in een modern bedrijf — en hier vallen onder bedrijven niet alleen fabrieken, maar ook ziekenhuizen, en alle andere gemeenschappen van mensen, die in een bepaald gebouwencomplex aanwezig zijn, om gezamenlijk een bepaalde taak te vervullen, — zoveel mogelijk dient te worden nagestreefd.

De reden van deze enigszins eigenaardige definitie zal de lezers in de loop van dit artikel wel duidelijk worden.

Wanneer een aantal mensen, met elkaar moet samenwerken is het vaak nodig, dat voor de goede gang van zaken er zo nu en dan van gedachten wordt gewisseld. Nu is het een eerste eis van efficiency, dat dit zo snel en zo zakelijk mogelijk gebeurt. Hieraan kunnen echter installaties en instrumenten weinig veranderen, mensen die niet zakelijk zijn, worden het ook niet bij een zakelijke installatie. Anders ligt de zaak, wanneer wel de wil aanwezig is om snel en efficiënt te werken, maar wanneer de technische uitrusting van een bedrijf dit niet toelaat. Nu is het voor iedereen duidelijk, dat de telefoon en de huistelefoon in hoge mate hebben bijgedragen tot efficiency van de moderne bedrijven. Wie echter veel met een telefoon te maken heeft gehad, zal niet kunnen ontkennen, dat deze vaak op allerlei ongelegen ogenblikken belt en dat er tijd verloren gaat, wanneer men de handelingen, waarmee men bezig was, moet afbreken om naar de telefoon te lopen. Hierbij gaat vaak nog meer tijd verloren, omdat men in de gauwigheid allerlei zaken uit handen legt, die men later weer verzamelen moet. Ook kan de geestelijke afleiding, die het telefoongesprek bracht, veel groter zijn, dan alleen door de inhoud van het gesprek noodzakelijk is.

In dit verband zal het wel duidelijk zijn, dat een telefoon die men vanuit iedere hoek van de kamer kan bedienen, grote voordelen heeft. Men kan kleine boodschapjes aannemen, zonder dat men zijn

eigenlijke werk onderbreekt. Nog een ander nadeel van het gewone telefoonsysteem kan zijn, dat een belangrijke figuur uit het bedrijf zo vaak wordt opgebeld, dat hij niet in staat is, zijn eigen werk, althans in de werktijd, te verrichten. Een oplossing voor al deze problemen kan gevonden worden, door gebruik te maken van de luidsprekende telefoon. Voor wij echter ertoe overgaan uit een te zetten, hoe deze oplossingen verkregen worden, willen wij eerst even vertellen, wat men onder een luidsprekende telefoon verstaat, hoe die werkt en wat men ermee kan doen.

Het toestel

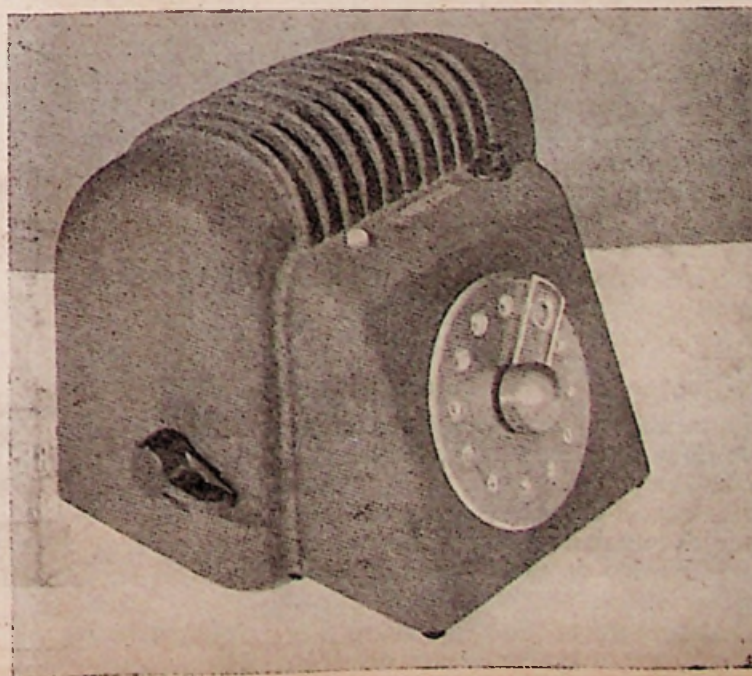
Op het schema ziet U hoe de verschillende toestellen met elkaar verbonden zijn. In dit voorbeeld, is er een centraal toestel dat naar believen de andere toestellen kan oproepen. Wanneer degene, die het toestel bedient, 'n bepaald nummer draait, wat, omdat er maar betrekkelijk weinig toestellen zijn aangesloten, met één beweging gebeurt, is in het vertrek, waar het toestel staat, waarvan hij 't nummer heeft gedraaid, zijn stem op normale wijze hoorbaar.

Wij zien op het schema het oproepapparaat, dat met een dikke lijn verbonden is

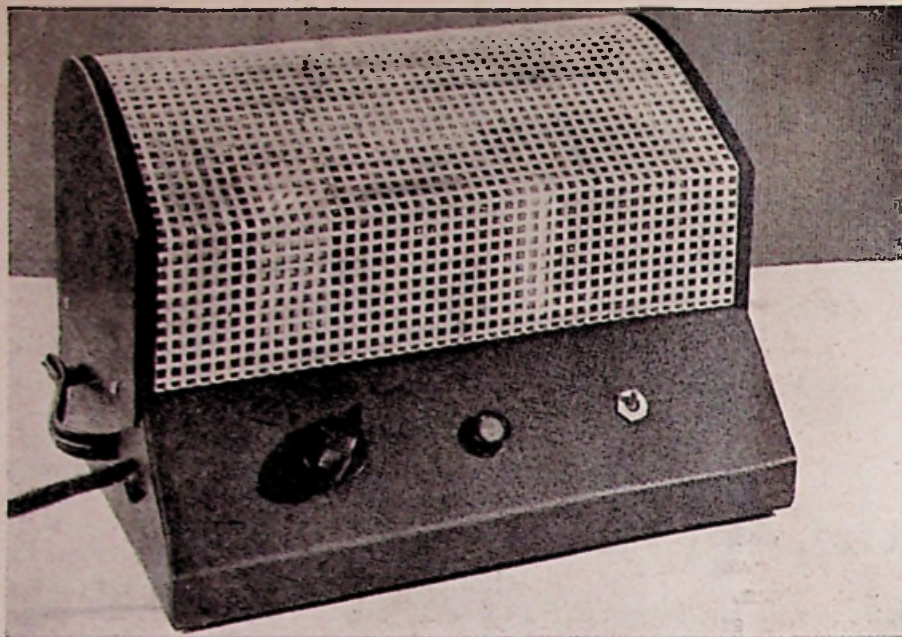
met de versterker. Hieruit zien we, dat het oproep-apparaat onder al de toestellen een bijzondere plaats inneemt. Het is dan ook het enige toestel van waaruit een verbinding tot stand gebracht kan worden. Zoals in het voorgaande reeds is betoogd, kan dit een voordeel zijn als degene die bij het oproep-apparaat zit een zo leidende functie heeft, dat het slechts in zeer hoge uitzonderingsgevallen nodig is, dat een ander zich in verbinding stelt met hem. Aan de andere kant is dit ook een nadeel.

Daarom bestaan er ook communicatiesystemen met luidsprekende telefoon waarbij meerdere toestellen kunnen oproepen. Zoals we al gezien hebben bevat de hele installatie slechts één versterker. Dit is economisch een groot voordeel, omdat de versterker zeker niet het goedkoopste gedeelte van de installatie is. Wanneer men een systeem wil maken waarbij ieder toestel op kan roepen, wordt de schakeling over een versterker, zo die al mogelijk is, uiterst gecompliceerd.

Veel eenvoudiger is dit te bereiken, wanneer we gebruik maken van een huistelefoon met een centrale. Nu zal het duidelijk zijn, dat men niet zonder meer een luidsprekende telefoon op een gewone huiscentrale kan zetten, omdat men in de eerste plaats het omschakelen van spreken op luisteren heeft en omdat in de tweede plaats in een centrale allerlei koppelingen op kunnen treden wanneer er een versterker aanwezig is.

Het centrale oproep-apparaat van de Loudphone luidsprekende telefoon.

De
verster-
ker.

Een goede oplossing voor deze problemen is ontworpen door de firma Telar in Zaandam, die een installatie geleverd heeft voor het centrale Bookings-kantoor van de K.L.M. op Schiphol.

Deze installatie is nu enige maanden in gebruik en schijnt goed te voldoen. Een speciale attractie van de schakeling over een centrale is, dat het betrekkelijk makkelijk mogelijk is aan de centrale een gedeelte toe te voegen, waardoor men twee of meer gesprekken tegelijk kan voeren.

Nu is de schakeling vrij eenvoudig. Wanneer de oproeper wil spreken, drukt hij een knop op zijn toestel in, waardoor zijn microfoon via de versterker met de luidspreker van het andere apparaat wordt verbonden. Als hij uitgesproken is, schakelt hij om, waarna de microfoon van het toestel dat hij heeft opgeroepen, natuurlijk weer via de versterker, met zijn eigen luidspreker wordt verbonden. Deze omschakeling is zeer moeilijk te vermijden omdat, indien de microfoons van beide toestellen gelijktijdig hoorbaar zijn via de luidsprekers, het samenstel van toestellen gaat genereren en een normale communicatie niet meer mogelijk is. Het zal dus voorlopig nog wel noodzakelijk blijven, dat althans aan een kant van de beide toestellen iemand aan het toestel zit. Dit is bij het eenzijdige verkeer, dat men noodzakelijk heeft als er slechts van een kant opgeroepen kan worden, geen nadeel, maar toont wel aan, dat er voor de ideale luidsprekende telefoon (daaronder willen wij hier verstaan een telefoon, die een gesprek mogelijk maakt alsof men in dezelfde kamer was) nog theoretische moeilijkheden zijn te overwinnen.

De toepassingen

Het aantal toepassingen van een dergelijk telefoontoestel is natuurlijk te groot, om er hier een volledige opsomming van te kunnen geven. In het algemeen kan men zeggen dat wanneer beide partijen geacht kunnen worden de gehele werktijd achter hetzelfde bureau te zitten, de voordelen geringer zijn, dan wanneer een van de partijen bijv. een magazijnmeester, een por-

tier, of een arbeider min of meer ambulante is. Toch heeft ook in het eerste geval, dit systeem voordelen, omdat men de handen beter vrij heeft voor het maken van notities of het opzoeken van gegevens, dan wanneer men een telefoonhaak moet vasthouden. In het tweede geval echter, zijn de voordelen evident. Niet alleen, dat degene die opgeroepen wordt niet van zijn werk hoeft te komen, maar ook degene die oproept, heeft veel minder tijd voor het gesprek nodig, dan hij zou hebben gehad, indien hij had moeten wachten totdat de telefoon wordt aangenomen.

Wanneer men de voordelen beziet, die dit systeem van communiceren heeft boven de oude telefoon, dan is het duidelijk, dat er inderdaad een ruime toepassing van deze instrumenten gevonden zal worden. Bij het streven naar efficiency is het nl. zo, dat het vaak heel moeilijk uit te maken is, of een bepaalde maatregel de efficiency verhoogt of niet. En dan is het wel heel prettig, als men een installatie tegen komt, waarvan het duidelijk is, dat hij eigenlijk alleen maar voordelen heeft. Zo'n installatie is naar ons bescheiden oordeel de luidsprekende telefoon.

Nog een andere kant van de zaak is, dat het niet altijd gewenst is, dat iedereen die in de kamer aanwezig is, het volledige gesprek kan volgen. In dat geval, bijv. als men bij een zakelijke bespreking ruggespraak wil houden, kan men gebruik maken

van een koptelefoon, die op vele typen van deze apparaten gemonteerd kan worden.

Tenslotte zouden wij er nog op willen wijzen, dat de verstaanbaarheid althans die van de typen, die op de Jaarbeurs gedemonstreerd werden, aanzienlijk beter is, dan die van een gewone telefoon. De voordelen hiervan zullen vooral sterk in het oog springen, wanneer in een of beide van de vertrekken, waartussen getelefoneerd wordt, veel lawaai is (men denke aan de schrijfmachines en het geraas, dat in vele bedrijven heerst). Ook hierdoor wordt sterk bijgedragen tot efficiency. Men hoeft niet meer te vragen om herhaling van het gesprokene, waardoor het gesprek al weer sneller verloopt.

Boekbespreking

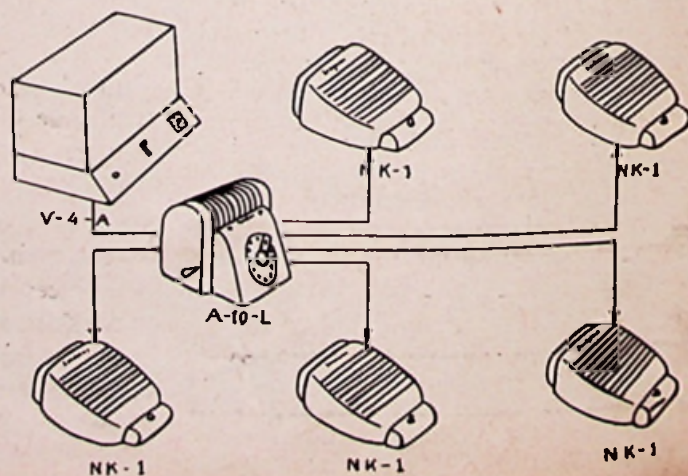
Wij ontvingen ter recensie de vierde druk van het bekende boek van F. P. Roest, Radio-telegrafie en telefonie.¹⁾ Dit Leerboek behandelt de grondbeginselen van de radio-techniek, in het bijzonder voor hen, die zich bekwamen voor scheepsradiotelegrafisten.

Voor hen, die de vorige drukken van dit boek niet kennen is het misschien nuttig er op te wijzen, dat dit boek zeker niet alleen nut heeft voor scheepstelegrafisten. Het geeft nl. een zo gedegen behandeling van de grondslagen van de gehele radio-techniek, dat het nuttige diensten kan bewijzen aan iedereen, die iets van deze zaken af wil weten, onverschillig of hij te land of ter zee verblijft.

De vierde druk is in hoofdlijnen nog hetzelfde als de derde, alleen zijn er op vele plaatsen aanvullingen ingevoegd, die maken dat het boek weer helemaal „up to date” is. Aan de andere kant zijn de oudere systemen, zoals bijv. de vonkzender, niet geschrapt, omdat deze nog wel degelijk hier en daar gebruikt worden en bovendien is een behandeling van dergelijke verouderende principes vaak nuttig om de meer modernere goed te begrijpen.

Erg prettig deed het ons aan te constateren, dat in dit boek consequent de internationaal vastgestelde letters en afkortingen voor de verschillende elektrische grootheden worden gebruikt. Een goed uitgevoerd boek met een waardevolle inhoud.

¹⁾ N.V. Uitgevers Mij. A. E. Kluwer.

A-installatie met één bedieningsapparaat

ELECTRICITEIT EN ZIJN VOORSCHRIFTEN

INSCHAKELLEN van DRAAISTROOMMOTOREN

door Ing. H. G. MORSSINK,
Technisch ambtenaar G. E. B., Amsterdam.

Dat niet alle draaistroommotoren zonder meer direct op het net ingeschakeld mogen worden en ook de redenen hiervoor, nl. het optreden van een te grote stroomstoot bij het direct inschakelen, mag als voldoende bekend worden geacht.

Het is evenwel goed eens na te gaan, waarom juist bij het aanlopen een grote aanloopstroom ontstaat.

Direct inschakelen

Het eerste wat wij ons nu moeten afvragen is: „Hoe komt een stilstaande motor in beweging?” Sluiten we een draaistroommotor aan op een draaistroomnet, dan ontstaat er in de statorwikkelingen een draaiveld, een draaiend magnetisch veld dus, hetwelk direct de volle snelheid heeft.

Wanneer een geleider zich beweegt in een veranderlijk magnetisch veld, dan wordt in deze geleider een E.M.K. geïnduceerd. Nu staat evenwel de rotor (bevat de geleiders) stil en beweegt het magnetisch veld zich. Dit komt dus op hetzelfde neer als of we het magnetisch veld stil laten staan en de rotor de andere kant heen laten draaien. Dit is dan de relatieve snelheid van de rotor t.o.z. van het draaiende magnetische veld. In de rotordraden wordt dus een spanning geïnduceerd.

Daar de rotor stilstaat en het draaiveld onmiddellijk zijn volle snelheid heeft, zullen de rotordraden enorm veel krachtlijnen „snijden” en de geïnduceerde spanning en de rotorstroom op dat ogenblik een zeer hoge waarde bereiken.

De motorwerking berust eigenlijk op het transformatorprincipe, waarbij ook langs inductieve weg de secundaire energie aan de primaire wikkeling onttrokken wordt, in dit geval dus wordt de rotorenergie onttrokken aan de stator wikkeling.

We kunnen zeggen, dat de motor zich

ongeveer op dezelfde wijze gedraagt als een transformator, waarvan de secundaire wikkeling is kortgesloten.

Daar de rotorstroom groot is, zal dus ook de opgenomen stroom uit 't net groot zijn, en is meestal 4 à 6 maal, bij kooimotoren zelfs 5 à 7 maal de normale stroomsterkte.

Men zou nu ogenschijnlijk ook verwachten, dat tengevolge van de grote aanloopstroom, het aanloopkoppel ook groot zou zijn. Het aanloopkoppel is juist vrij zwak bijv. 50 % - 100 % van het normale.

Wanneer de motor stil staat, zal de rotorspanning een frequentie hebben die gelijk is aan de netfrequentie. Daar de rotor eigenlijk niets anders is als een spoel met een ijzeren kern, zal de zelfinductie van de rotorwikkeling nu een grote invloed uitoefenen op de faseverschuiving tussen de rotorspanning en de rotorstroom.

Op een aantal draden van de rotor werkt nu een koppel tegengesteld aan de draairichting. Het resulterend koppel, in dit geval het aanloopkoppel is daardoor klein.

Deze faseverschuiving tussen de rotorspanning en de rotorstroom, kan nu kleiner gemaakt worden door de rotorwikkeling een grotere weerstand te geven, waardoor bij gelijkblijvende zelfinductie het koppel groter wordt. De stroom die de stator uit het net opneemt, wordt ook kleiner. Als nadeel staat hier tegenover dat de rotorwikkeling niet voortdurend een grote weerstand mag hebben daar anders:

- 1 De slip groot zou zijn.
- 2 De rotorkoperverliezen groot en dus het rendement laag zouden zijn.

Het gaat er dus om bij het aanlopen een grote rotorweerstand en bij het bedrijf een kleine rotorweerstand te hebben.

In de practijk kennen we hiervoor verschillende methoden:

- 1e Centrifugaalinrichting
Bij volle snelheid worden de rotorweerstand door een centrifugaalinrichting kortgesloten.
- 2e Sleepingmotoren.
- 3e Kooimotoren met dubbele kooi.

In het laatste geval loopt de motor aan op de buitenste kooi, geheel automatisch wordt nu verkregen, dat bij bedrijf de binnenste kooi, dat is de kooi met de kleinste

weerstand, de taak van de buitenste kooi overneemt.

De ster-driehoekschakelaar

Om te bereiken, dat de aanloopstroom niet zo groot zal worden, sluit men de statorwikkelingen eerst op een lagere spanning aan. Dit geschiedt nu door de drie wikkelingen van de stator in ster te schakelen. Is de motor behoorlijk op toeren gekomen, dan schakelt men over op de driehoekstand. Het spreekt vanzelf, dat dit alleen mogelijk is, wanneer de normale schakeling van de motor de driehoekschakeling is.

We beschouwen nu de 2 gevallen naast elkaar.

1e Motor direct ingeschakeld.

2e Dezelfde moter ingeschakeld met een ster-driehoekschakelaar. (Zie afb. 1 en 2).

Worden de wikkelingen eerst in ster geschakeld dan zal bij het aanlopen elke

wikkeling $\frac{1}{\sqrt{3}}$ maal de normale spanning krijgen. Elke winding neemt nu een stroom op die ook ongeveer $\frac{1}{\sqrt{3}}$ maal

de stroom is die deze wikkeling bij directe inschakeling zou krijgen.

Vergelijken we nu de opgenomen stroom uit het net in beide gevallen, dan zien we dat in de sterstand de opgenomen stroom ongeveer

$$\left(\frac{J}{\sqrt{3}}\right) : J \sqrt{3} = \frac{1}{3}$$

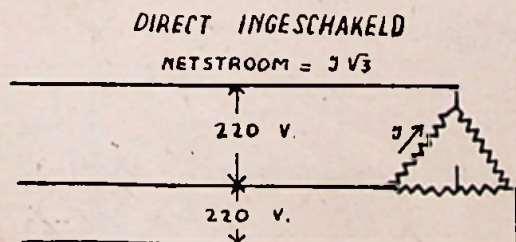
van de opgenomen stroom bij directe inschakeling is.

Indien motoren gedurende een belangrijk deel van hun arbeidstijd slechts licht zijn belast heeft dit een zeer nadelige invloed op de $\cos \varphi$ der installatie. De $\cos \varphi$ van een laag belaste motor is zeer slecht immers het veld, dus de magnetiseringsstroom is vrijwel constant en onafhankelijk van de belasting.

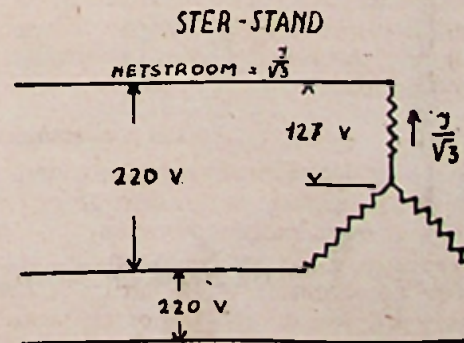
Onder bepaalde omstandigheden is het dan gewenst om de motor bij langdurige zwakke belasting van driehoek op ster over te schakelen. Het in ster laten staan betekent ook in een ander opzicht vaak verbetering.

Bij sommige gereedschapmachines komt het voor, dat als ze op licht werk worden gebruikt zeer vaak worden aangezet. In dat geval spelen de aanloopverliezen een grote rol ook voor de verwarming van de motor.

Daar het maximum koppel in sterstand slechts 1/3 van het normale is, is deze

Afbeelding 1

Afbeelding 2

Podur is de allermoderne plastic isolatie. Podur is onbrandbaar - het is bestand tegen oliën en zuren - het behoudt mettertijd al zijn oorspronkelijke hoedanigheden. Podur kan in vrijwel elke kleur en kleurencombinatie geleverd worden.

Wat voor draad of wat voor isolatie U ook mocht nodig hebben:

POPE MAAKT HET!

Vraag alle gevaste inlichtingen aan onze alleenvertegenwoordiger voor Nederland. Zij zal U graag met raad en d-raad bijstaan.

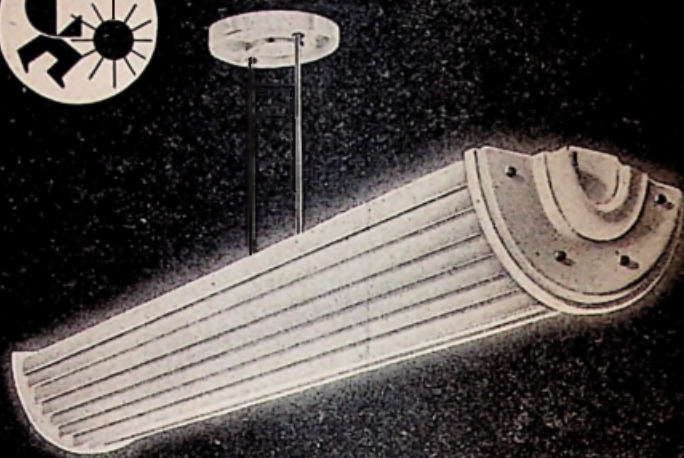
TECHNISCHE
HANDELONDERNEMING

„ROMAL”

Plompotvengracht 12
Utrecht - Tel. 14393

N.V. POPE'S DRAAD - EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

Vraagt onze geïllustreerde catalogus!

N.V. CONTINENTALE VERLICHTINGSINDUSTRIE

LIJNBAANSGRACHT 238-240 - AMSTERDAM - TEL. 33742

ERRES

RADIO

ERRES

STOFZUIGER

ERRES

**VLOER
WRIJVER**

ERRES

Het merk, dat ook voor Uw zaak goodwill kweekt

want achter de naam Erres staat een grote en sterke organisatie, welke snelle levering, service en de allerbeste kwaliteit garandeert. Vandaar ook de grote vraag naar Erres artikelen.

Voor elke handelaar betekenen de grote reclame-campagnes, welke regelmatig gelanceerd worden, een regelrechte krachtadige steun. *Profiteert hiervan, door ook in Uw zaak Erres te verkopen!*

ERRES

**WAS
MACHINE**

ERRES

**ELECTRISCHE
DEKEN**

R. S. Stokvis & Zonen N.V.

AFDELING ELECTRISCHE HUISHOUDELIJKE TOESTELLEN ROTTERDAM

ERRES

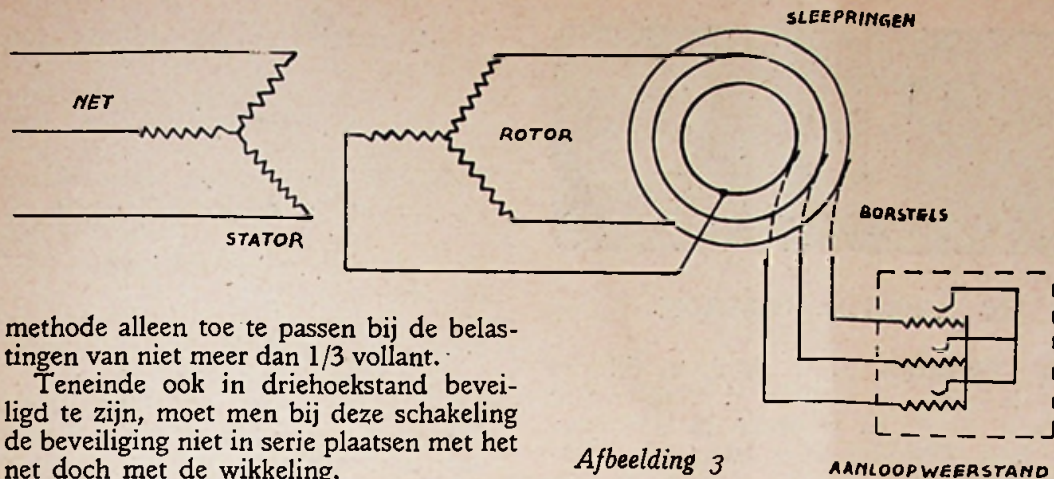
WRINGER

ERRES

VENTILATOR

Afbeelding 3

methode alleen toe te passen bij de belastingen van niet meer dan 1/3 vollant.

Teneinde ook in driehoekstand beveiligd te zijn, moet men bij deze schakeling de beveiliging niet in serie plaatsen met het net doch met de wikkeling.

We kunnen ook de motor laten aanlopen met behulp van een statoraanloopweerstand. Deze methode wordt zeer zelden toegepast en dan alleen bij kleine motoren.

Wel wordt deze methode in combinatie met de sterdriehoekschakelaar toegepast voor motoren met dubbelkooirotor van bijv. 100 — 150 pk, en geschikt voor lage spanning. Zowel in de sterstand, als in de driehoekstand, worden eerst de weerstanden voorgeschakeld.

Een gebruikelijke methode voor het aanlopen van dubbelkooimotoren voor hoge spanning en groot vermogen, is de toepassing van de aanlooptransformator en wel meestal een spaartransformator.

Een veel gebruikelijke methode, zowel bij grote motoren als ook bij kleine motoren, wanneer aan het aanlopen hoge eisen worden gesteld, is de toepassing van de rotoraanloopweerstand. (Zie afb. 3).

Het doel van deze methode is reeds in het begin van dit artikel uiteengezet. De grote rotorstroom wordt gedrukt dus ook

de stroom die uit het net wordt opgenomen.

De grote aanloopstromen, we kunnen gerust spreken van grote aanloopstroomstoten, zouden spanningsveranderingen in het net doen ontstaan, hetgeen voor de lichtbelasting van het net storend zou zijn. Daarom zijn er door de betreffende electriciteits bedrijven voorschriften gegeven, die aangeven op welke manier een motor op het net geschakeld mag worden.

Bijv. 1 Motoren met een afgegeven vermogen van ten hoogste $2\frac{1}{2}$ kW (3 pk) mogen met behulp van een schakelaar direct worden ingezet.

2 Motoren met een afgegeven vermogen van ten hoogste $4\frac{1}{2}$ kW (6 pk), mogen met een sterdriehoekschakelaar of met een statoraanloopweerstand worden aangezet.

3 Motoren met een afgegeven vermogen van meer dan $4\frac{1}{2}$ kW (6 pk), moeten zijn voorzien van een aanloopweerstand in de rotorketen tenzij van een aanlooptransformator gebruik gemaakt wordt.

Een spannende winter te verwachten!

Het zal spannen in de komende winter met de electriciteitsvoorziening. De capaciteit van de elektrische centrales is te klein om in de wintermaanden een ieder vrij te laten in het gebruik van electriciteit. Vooral voor de uren van het grootste verbruik, de zgn. spitsuren, die vallen tussen 7 en 9 uur 's morgens en 4 en 6 uur 's middags is een beperking van het verbruik noodzakelijk, omdat het vrijwel vaststaat, dat anders de afname van electriciteit in deze uren groter zal zijn dan de capaciteit van de centrales. Worden er geen maatregelen genomen om in de spitsuren het verbruik te beperken, dan zullen de electriciteitsbedrijven gedwongen kunnen zijn gedeelten van het net geheel uit te schakelen met alle nadelige gevolgen daarvan.

Een regeling, waarbij alle bevolkingsgroepen hun aandeel in de noodzakelijke beperking dragen verdient verreweg de voorkeur en in deze richting zijn dan ook maatregelen genomen, voor de industrie, voor het verkeer, voor de horecabedrijven en ook voor de winkeliers. Het is de organisatie van de detailhandel gelukt voor de winkeliers een gunstiger regeling te verkrijgen dan in de vorige winter, toen etala-

geverlichting geheel verboden was. Deze regeling houdt het volgende in:

De winkelier mag in de maanden November, December 1949 en Januari 1950 tussen 7 uur en 9 uur 's morgens en tussen 4 en 6 uur 's middags de helft van het normale aantal in winkel en etalage aanwezige lampen branden, mits de sterkte van deze lampen gelijk is aan de normale sterkte. Deze beperking van de winkel- en etalageverlichting geldt niet voor de Zondag en voor de Zaterdag tussen 4 en 6 uur 's middags, zodat men dan de volledige verlichting mag laten branden.

Van deze gunstige regeling kunnen de winkeliers alleen dan gebruik maken, indien zij de volgende verplichtingen op zich nemen:

- een schriftelijke overeenkomst aangaan met het electriciteitsbedrijf, dat zij zich aan bovenstaande regeling willen houden.
- een verklaring van deze strekking op hun winkelruit aanplakken, goed zichtbaar van de openbare weg.
- zich onder controle stellen op de naleving van de regeling, welke controle door de middenstandsbonden en door de bedrijfsgroep Detailhandel gezamenlijk zal worden uitgeoefend.

De winkelier, die weigert deze verplichtingen te aanvaarden, zal in het geheel geen etalageverlichting mogen branden in de spitsuren, waarbij als etalageverlichting dan tevens zal worden beschouwd, verlichting van de etalage door lichtbronnen, welke zich buiten de etalage bevinden, welke lichtbronnen kennelijk zijn aangebracht om de voor die etalage gebruikelijke verlichting te vervangen.

De organisaties hebben deze regeling met overtuiging aanvaard, omdat naar hun mening redelijkerwijze niet een gunstiger regeling kan worden gevraagd. Zij zijn er van overtuigd, dat de overgrote meerderheid der winkeliers deze opvatting deelt en vrijwillig en loyaal medewerking zal verlenen aan het slagen van deze regeling. Daarom hebben zij ook niet gearzeld de controle op de naleving op zich te nemen, hetgeen een noodzakelijke voorwaarde was voor het tot stand komen dezer regeling.

Voor de uitvoering dezer controle is in het leven geroepen een Landelijke Commissie Etalageverlichting, waarin, zitting hebben de voorzitters van de bedrijfsgroep Detailhandel en van de middenstandsbonden, benevens vertegenwoordigers van de grootbedrijven en de verbruikscoöperaties. Bovendien wordt thans een groot aantal plaatselijke Commissies gevormd, welke de leiding van de plaatselijke controle op zich zullen nemen en het contact met de plaatselijke electriciteitsbedrijven zullen onderhouden.

De winkeliers zullen tijdig voor 1 November op de hoogte worden gebracht waar en wanneer zij de verbintenis met het electriciteitsbedrijf en de verklaring kunnen tekenen.

Oproep van de Landelijke Commissie Etalageverlichting

Ondergetekenden, te zamen vormende de Landelijke Commissie Etalageverlichting doen een beroep op alle winkeliers hun volledige medewerking te verlenen aan de regeling van de etalageverlichting, welke voor de komende winter is getroffen. Deze regeling noodzaakt tot een belangrijke beperking van de verlichting van etalagen winkel gedurende de beste verkoopuren, hetgeen vanzelfsprekend weinig aanlokkelijk is. Zij is echter belangrijk gunstiger dan de regeling van verleden jaar en een betere regeling kon niet worden verwacht. De Overheid is de detailhandel zoveel mogelijk tegemoet gekomen als in de gegeven omstandigheden verantwoord was.

Nu met de belangen en de betekenis van de detailhandel rekening is gehouden, mag van de winkeliers worden verwacht, dat zij hun loyale medewerking zullen verlenen en alles zullen nalaten, wat het slagen van deze regeling in gevaar zou kunnen brengen. Het belang van de detailhandel zal hiermede worden gediend.

Landelijke Commissie Etalageverlichting,
J. F. A. M. ten Berg (Bedrijfsgr. Detailhandel)
Drs. J. J. A. Charbo (Verbruikscoöperaties)
L. de Groot (Kon. Ned. Middenst. bond)
Joh. de Jong (Chr. Middenstandsbond)
J. A. Koops (Ned. Kath. Middenst. bond)
Dr. van der Wal (Grootbedrijven).

Mededelingen VAN DE**VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT**SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585**Hoofdc commissie voor de Industrialisatie**

Bij beschikking van de Minister van Economische Zaken is op 2 September 1949 de Hoofdc commissie voor de Industrialisatie ingesteld.

De Hoofdc commissie voor de Industrialisatie heeft tot taak de Minister van Economische Zaken desgevraagd of eigener beweging van advies te dienen omtrent aangelegenheden op het gebied der industrialisatie en daarmee samenhangende vraagstukken.

Tot voorzitter van de Hoofdc commissie is benoemd dr. A. Winsemius, Directeur-Generaal voor de Industrialisatie.

Als leden zullen in de Hoofdc commissie zitting hebben de heren:

ir. G. J. T. Bakker te 's Gravenhage, Directeur-Generaal van de Energievoorziening;
mr. R. Dobbelman te Nijmegen, Directeur van de N.V. Zeepfabrieken Dobbelman;

W. Engelberts Jr. te Arnhem, lid van de Firma G. A. A. v. d. Wall en Co;
dr. ir. W. J. H. Harmsen te 's Gravenhage, Directeur-Generaal van de Rijkswaterstaat;

ir. H. I. Keus te Hengelo, Directeur van de N.V. Heemaf;

mr. E. D. M. Koning te Eindhoven, Directeur van Van Doorne's Aanhangwagenfabriek;

prof. dr. H. R. Kruyt te Utrecht, Voorzitter van de Nederlandse Centrale Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek te Utrecht;

mr. F. J. J. C. M. van Meerwijk te 's Gravenhage, Hoofd van de Afdeling Economische en Sociale Zaken van het Departement van Financiën;

J. A. Middelhuis te Utrecht, Secretaris der Nederlandse Katholieke Arbeidersbeweging;

A. N. van Mill te 's Gravenhage, Direc-

teur-Generaal van het Rijksarbeidsbureau;

H. Oosterhuis te Amsterdam, Voorzitter van het Nederlands Verbond van Vakverenigingen;

D. W. Ormel te Amsterdam, Secretaris van het Christelijk Nationaal Vakverbond;

H. J. H. van Oyen te 's Gravenhage, Plv. Directeur van de Rijksdienst voor het Nationale Plan;

prof. dr. B. Schendstok te 's Gravenhage, Hoofd van de Afd. Directe Belastingen van het Departement van Financiën;

dr. P. Schoenmaker te 's Gravenhage, Directeur van het Centraal Instituut voor Industrie-ontwikkeling;

D. P. Spierenburg te Wassenaar, Directeur-Generaal van de Buitenlandse Economische Betrekkingen;

P. J. Smoorenberg te Rotterdam, Directeur van de N.V. Verwey en Spoorenberg's Fabrieken;

ir. C. Staf te 's Gravenhage, Directeur-Generaal van de Landbouw;

prof. dr. J. Timbergen te 's Gravenhage, Directeur van het Centraal Planbureau;

dr. Ch. L. H. Truijten te 's Gravenhage, Directeur-Generaal van Handel en Nijverheid;

ir. J. B. Ubbink te Doesburg, Directeur van de IJzer-, Metaal- en Tempergieterij v/h B. Ubbink en Co. N.V.;
mr. M. Veeneklaas te 's Gravenhage, Hoofd

ADVIEZEN

Financiële en commerciële adviezen zijn een belangrijk onderdeel van de service, die wij onze cliënten bieden. Geheel ingesteld op de belangen van de middenstand kunnen wij de rekeninghouders bij alle transacties waardevolle diensten verlenen. Vraagt inlichtingen bij de

NEDERLANDSCHE
MIDDENSTANDSBANK N.V.

98 VESTIGINGEN IN NEDERLAND

MEER EN MEER. . . .
WORDEN

**LUXOR
TRANSFORMATOREN**

TOEGEPAST

WAAROM. . . . ?

Onze transformatoren hebben het eeuwige leven en zijn derhalve 100 % bedrijfszeker. Vraagt nog heden prijs.

LUXOR Transformatorenfabriek Haarlem
TESSELSCHADEPLEIN 52 Tel. 24380-12305 K 2500

GROTHAUZEN Venlo

fabriceert

ELECTRISCHE STRAALKACHELS

2 en 3 staafs, regelbaar

Alle soorten

VERWARMINGS ELEMENTEN

Vraagt offerte en monsters

J. H. GROTHAUZEN**Roermondschestraat 10 - Venlo**

N.V. HANDEL-MIJ.

»ELECTRO-METAAAL«

A. G. VAN RIJN - DEN HAAG

Piet Heinstraat 102 - Telefoon 338144 - 321011

- Verdeelkasten, schakelkasten etc.
- Kastenbatterijen.
- Electro-Motoren.
- Import Draad en Kabel.
- Automatisch Schakelmateriaal.
- Electrisch Huishoudelijke App.
- Alles op het gebied der Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

In verschillende plaatsen is het

„AETHERKRUISER“

AGENTSCHAP nog „EXCLUSIEF“ beschikbaar

Aantrekkelijke voorwaarden. Mooie serie
Uitsluitend eerste klas kwaliteit.

ANRU - Amsterdam-C

Keizersgracht 450 Telefoon 3577

Verhuren en installeren van:

Electrische installaties voor feestterreinen
tentoonstellingen en openluchtspelen.
Toneelverlichting.

Uit voorraad leverbaar:

Org. spotlights. Merk Strand Electric.

C. SELLMEYER**AMSTERDAM AMSTELDIJK 4**

Postadres StalInlaan 34. Tel. (K 2900) 98181. Na 6 uur 235

MOTOREN**VENTILATOREN****DYNAMO'S - OMVORMERS****EMI - UTRECHT****MUNTKADE 25**

van de Afdeling Adviezen Bedrijfsbouw van het Departement van Wederopbouw en Volkshuisvesting;
 C. J. Westenenk, ec. drs. te Zwolle. Ver-
 tegenwoordiger van het College van
 Directeuren der Economische-Techni-
 logische Instituten in Nederland;
 J. W. Willemsen te Amsterdam, Directeur
 van de N.V. Groeneveld, v. d. Poll en
 Co's Electrotechnische Fabriek;
 mr H. L. Woltersen te Wassenaar, Direc-
 teur van de Rotterdamsche Bank N.V.
 Als secretaris van de Hoofdcommis-
 sie zal optreden de heer W. Brakel, Hoofd
 van de Afdeling Algemene en Financiële
 Zaken van het Departement van Econo-
 mische Zaken.
EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

PENSIOENZEGELS

De pensioenzegels, benodigd voor de
 premiebetalingen aan het Bedrijfspensioen-
 fonds voor de Kleine Metaalnijverheid,
 zijn thans ook verkrijgbaar te:

- Vriezenveen:** Agentschap van de Ned.
Middenstands Spaarbank,
Wijk 4, nr. 558 A.
- Maarssen:** Agentschap van de Ned.
Middenstands Spaarbank,
Huize Bolenstein.
- Maasdijk:** Agentschap van de Ned.
Middenstands Spaarbank,
Willem III-straat 10.

CISTOFA

Hieronder doen wij U opgaaf van nieuw gedeponeerde merken en prijzen.

FABRIKANT:	TYPE:	PRIJS:
RUDOLF BLIK	Ruton 10.	f 120.—
	" 6.	" 135.—
	" 8.	" 140.—
	" 5,	" 150.—
	compleet met 10 onderdelen	
RITSEMA	RL II - Klop-veeg-zuiger	f 192.70
	KS - sledemodel	" 135.—
	ML - ketelmodel	" 175.—

Aangesloten van de Stichting Cistofa wordt medegedeeld, dat het in ons voor-
 nemen ligt binnenkort over te gaan tot
 publicatie van alle gegevens die U betref-
 fende Cistofa nodig zult hebben, zoals,
 Statuut, gedeponeerde merken en prijzen,
 lijst van fabrikanten, leveringsvoorwaar-
 den enz.
 Wij stellen ons voor dit te doen door
 uitgifte van een speciaal Cistofa-nummer

en wel waarschijnlijk op 22 October a.s.
 Zij die niet op het vakblad Electro
 Radio Mercurus geabonneerd zijn, kunnen
 een exemplaar daarvan bij ons aanvragen.
 Dit zal een uitermate belangrijk nummer
 worden, dat U ongetwijfeld goed zult
 bewaren, aangezien U dit steeds te pas
 zal komen. Veranderingen op welk gebied
 ook, zullen tijdig in de Electro Radio
 Mercurus worden gepubliceerd.

MEUSKENS' Groothandel

Korte Gracht 24 - Tel. 6391 - Amersfoort

Uit voorraad leverbaar :

- Electrische
- Reisstrikkijzers**, universeel
 - Roomkloppers**
 - Broekenpersen**
 - Boekenklemlampjes**,
hout en metaal

Fabricage van:

 Transformatoren, versterkers en an-
 dere electronische apparaturen.
 Groothandel in ruime sortering radio-
 onderdelen. Onderdelen voor televisie.

BRITISH EVER READY COMPANY zaklan-
 taarn batterijen, plat en staaf, radiobatterijen 30
 en 120 volt, uit voorraad.

Technisch Bureau J. Th. van Reijssen
 Choorstraat 16 - DELFT - Telefoon 2678

Zijden Rokkappen

zowel hang- als schemerkappen.
 Flinke royale maat, crêpe de chine,
 in kleuren terra, goud, oud-rose
 en cyclame, compleet met pendel.
 PRIMA AFWERKING!

N.V. v.h. C. J. Biesta „ERBIE”
 DEN HAAG

Voor
BUSCH-JAEGER
 SCHAKELAARS en STOPCONTACTEN
 naar
N.V. v/h CLAESSEN & Co.

AMSTERDAM, Singel 162-164
 EN HAAR FILIALEN:
 ALMELO DOETINCHEM
 1e Slightestraat 37 Hamburgerstraat 58
 GRONINGEN ROTTERDAM
 Meeuwerderweg 11-1B Oostzeedijk 302B

Hun voordelen:
 Voorschakelapparaat voor arbeidsfactor 0,9;
 één lamp kan afzonderlijk branden;
 combinatie Inductieve- en capaciteve apparaten
 overbodig;
 ook lampen die tot -13° ontketen.

ATELIERS DE CONSTRUCTIONS ELECTRIQUES DE CHARLEROI

VERKOOPBUREAU
 INGENIEURSBUREAU FROWIJN & CO.
 7e VAN DYST & STOKENDIESTRAAT
 DEN HAAG - TEL. 772662 APeldoorn - TEL.

N.V. GEBR. ROLFF'S HANDEL MIJ.
ALKMAAR

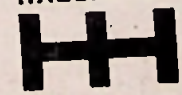
- ZAADMARKT 33-38 — TELEFOON 2341-2342
- PHILIPS artikelen _____
 - DRAKA producten _____
 - JUNG schakelmateriaal _____
 - APPARATEN voor huish. gebruik _____
 - PANNEN voor electr. koken _____
 - INSTALLATIE materiaal _____

probeer het

Een olifant is wat te veel...
 Maar een feit is het, dat het boutloze klemsysteem van onze nieuwe doorvoersterker niet alleen vernuftig, maar ook verwonderlijk sterk is. Laat Uw cliënt er rustig aan trekken. Het resultaat is: „Verkocht”.
 Levering geschied uitsluitend via de erkende grossiers.
TRANSFORMATOREN- EN APPARATENFABRIEK
de drie
 Waterlooweg 1 - EDE - Tel. 8245. Postbox 10

HAZEMEYER

HENGELO

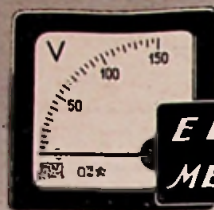
BESCHERMD SCHAKELMATERIAAL
 Fabriek en Hoofdkantoor Hengelo
 Tel: 2345 (5 lijnen)
 Kantoor R'dam: Mathenesserlaan 201, Tel: 30634
 Kantoor A'dam: Amstel 144, Tel: 35862

Fabriek v. elektrische
apparaten en
verwarmingselementen
ZAANDAM
OOSTZIJDE 238 b
Telefoon 2310 (K 2980)

**Straalkachels,
Theelichten,
Kookplaten,
Strijkijzer-elementen,
Theelichte-elementen,
Bodemelementen,
Kachelementen,
Verwarmingsspiralen**
*Levert alleen aan
H.H. Grossiers en Industrie*

NIEAF

UTRECHT

**ELECTRISCHE
MEETINSTRUMENTEN**

TRANSFORMATOREN

**NEON-TRANSFORMATOREN
SPAARLEK-TRANSFORMATOREN
3-PH-TRANSFORMATOREN
RADIO-TRANSFORMATOREN
SMOORSPOELEN**

TECHN. IND. ROBOT AMSTERDAM

GERRIT VAN DER VEENSTRAAT 130 - TELEFOON 25297
FABRIEK: 2e OOSTERPARKSTR. 25 - TELEFOON 66703

Electrotechnische- en Radiogroothandel

A. J. WESTERHOF

Oostzeedijk 340-tel. 27641 - Rotterdam

PHILIPS: versterkers, luidsprekers,
microfoons, trechters enz.

PHILIPS: radio-onderdelen

PHILIPS: service onderdelen

prompt uit voorraad leverbaar

Vraagt inlichtingen of reizigersbezoek

„RUTON”! STOFZUIGERS
STRAALKACHELS
STRIJKIJZERS

„Dit merk is mijn uiteindelijke keuze”....
zegt de verstandige winkelier,
„en ik bestel ze natuurlijk bij de

„TECHNISCHE” N.V.

De Constant Rebecquestraat 96-102, 's-Gravenhage"

DIT KOMT NOOIT WEER!

ICARUS-LUIDSPREKERS

in kast, geschikt voor toestel en Radio-
centrale, alsmede voor versterkerin-
stallaties; thans netto f 17,50

Verzending onder rembours, niet franco!

A. VALKENBERG

Kinkerstraat 252-258 - Amsterdam,
Telefoon 83678-84416.

GISO-LAMPEN

**VOOR ELECTRISCH HUISHOUDELIJKE
APPARATEN,
FLUITKETELS, WATERKOKERS ENZ.
UW KEUS**

„BOBE”

**HET IS EEN KWALITEITSPRODUCT
UW GROSSIER HEEFT ZE VOORRADIG**

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIE-
MATERIAAL

N.V. CORODEX

ZANDVOORT, TEL. K 2507 - 2541 - 2542

KACHELS

RUTON (Div. kleuren)
FENO (2 en 3 staafs)

Electrotechnische Groothandel

P. HOLTRING

KORTE SPAARNE 23 en 25 - HAARLEM
Telefoon K 2500, 16255 en 10084

Speciale
VERWARMINGS-ELEMENTEN

voor alle industriële
toepassingen.

**N.V. E. M. ELECTROSTOOM
ROTTERDAM**

Cassablocs

Wij kunnen CASSABLOCS leveren
echter niet bedrukt met firmanaam. De
prijs bedraagt slechts fl. 7,50 per doos
van 50 blocs, franco thuis.

Bestelling per postwissel of per giro
136400 ten name van

Uitgevers Mij **DILIGENTIA**
Kalverstraat 35 - Amsterdam C.

Op de strook vermelden: Cassablocs

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cos ϕ - en freq. meters.
Draaiveld-richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

Installateurs!

Laat ons Uw neon-installaties verzorgen!
Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, maken
ontwerpen, begroten, verkopen en mon-
teren door het gehele land.

Technisch Bur. voor **NEON-VERLICHTING**
P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE,
KONINGSPLEIN II, TEL. 392400-390418

Toonaangevend in:

COLLECTIE
PRIJZEN
COULANCE

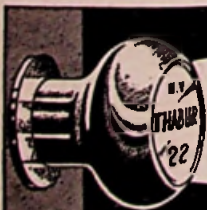
Max Goudekot & Co.

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL
Weesperzijde 24, Amsterdam (O.), Telefoon 51163

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 Amp. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en huisaansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups, } div. types
- Raalkasten en omkeerschakelaars }
- Kastenbatterijen

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

THABUR

*Electrisch
Deuroog*

VERLICHT 's AVONDS NAAM EN HUISNUMMER
GEMAKKELIJK OP IEDERE HUISDEUR TE MONTEREN

Vraagt inlichtingen aan:

N.V. THABUR

ZUILINGSTRAAT 22-24 TEL. 116130 (8 lijnen) DEN HAAG.

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97

Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers, motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

Financiering van Bedrijfsinstallaties

WERKTUIGENCREDIET BIEDT IN VELE GEVALLEN UITKOMST!

door J. L. VAN HEDEL,
BELASTINGCONSULENT

In ons blad van 10 September namen wij een korte samenvatting op van hetgeen de heer J. E. Foekens voor de radio verteld had over het „Werktuigencrediet”. Als praktische uitwerking en toepassing, moge onderstaand artikel enkele richtlijnen geven voor hen, die gebruik van dit crediet wensen te maken.

Steeds meer vraagt de financiering de aandacht van de zakenman en vooral ook de middenstanders hebben reeds kunnen ervaren dat het probleem der financiering in de nabije toekomst een der grootste moeilijkheden zal worden.

Zo zien velen zich voor de noodzakelijkheid geplaatst de bedrijfsinstallatie geheel of gedeeltelijk te vernieuwen terwijl daarvoor in zeer veel gevallen niet voldoende middelen beschikbaar zijn. Het kan dan ook zeker nuttig zijn, hier eens te wijzen op de mogelijkheden welke worden geboden door het „werktuigencrediet”. Dit is een langlopend crediet dat verleend kan worden door de Nederlandsche Middenstandsbank onder Rijksgarantie.

Deze credietmogelijkheid bestaat reeds vanaf 1939 en tot nu toe werd voor een bedrag van vier en een half miljoen aan credieten toegewezen tegenover een aangevraagd bedrag van zeven miljoen gulden. In de afgelopen tien jaren werd op de verstrekte credieten een verlies geleden van f 9500,—. Deze cijfers tonen duidelijk aan dat het werktuigencrediet aan het doel beantwoordt en het ziet er naar uit dat het vooral in deze jaren van bijzonder veel belang kan zijn voor de middenstand.

Waarvoor kan een werktuigencrediet worden aangevraagd?

Een werktuigencrediet kan worden aangevraagd voor de aanschaffing en vernieuwing van werktuigen, machines, installaties e.d. maar ook voor verbetering van de technische outillage van het bedrijf.

Kortgeleden werden in de normen welke voor de verlening van werktuigencredieten gelden, enkele wijzigingen aangebracht en daardoor is het mogelijk geworden, dat in het te verstrekken crediet ook een bedrag kan zijn begrepen dat als bedrijfscrediet kan dienen. Het is vanzelfsprekend wel de bedoeling dat het grootste deel van het crediet wordt aangewend voor de aanschaffing en verbetering van de bedrijfsinstallatie maar wanneer door de aanschaffing, vernieuwing of verbetering van de installatie behoefte aan meer bedrijfsgeld ontstaat, kan daarin door het werktuigencrediet enigszins worden tegemoet gekomen.

De middenstander die voor de financiering van machines, installatie e.d. gebruik wil maken van het werktuigencrediet, dient daartoe een door de Nederlandsche

Middenstandsbank ter beschikking te stellen aanvraagformulier in te vullen.

Na deze aanvraag wordt door deskundigen van de Rijks-Nijverheidsdienst een onderzoek ingesteld waarbij de aanvrager tevens advies wordt gegeven over de aan te schaffen machines e.d. en hem -zo nodig- aanwijzingen van bedrijfs-technische aard worden gegeven.

De praktijk heeft reeds aangetoond dat deze adviezen van de Rijks-Nijverheidsconsulenten ten eerste op prijs worden gesteld.

Wie komen voor een werktuigencrediet in aanmerking?

Oorspronkelijk werd het werktuigencrediet ingesteld voor de ambachtsman en kleine industrieel, die niet op andere wijze de beschikking kan krijgen over de middelen welke nodig zijn voor de aanschaffing of verbetering van zijn bedrijfsinstallatie. Deze bepaling is thans echter verruimd zodat ook detailhandelaren en eigenaren van horeca- of andere dienstverleningsbedrijven voor een dergelijk crediet in aanmerking kunnen komen.

Het spreekt wel vanzelf dat slechts credieten worden verstrekt aan bedrijven welke een zekere mate van levensvatbaarheid hebben terwijl een der eisen welke worden gesteld is, dat over een goede en overzichtelijke boekhouding wordt beschikt. Wanneer geen goede boekhouding aanwezig is moet de credietaanvrager zich verplichten er een in te richten.

Een andere uitbreiding welke ten opzichte van het werktuigencrediet heeft plaats gevonden is, dat een werktuigencrediet ook kan worden verleend aan hen die zich als zelfstandig middenstander willen gaan vestigen, voorzover althans hun plannen uit een oogpunt van algemeen belang bevorderd dienen te worden en zij ook overigens aan de te stellen voorwaarden voldoen.

Tot welk bedrag kan een werktuigencrediet worden verstrekt?

Oorspronkelijk kon een werktuigencrediet ten hoogste f 6000,— bedragen. Later is dit bedrag verhoogd tot f 10000,— en thans heeft opnieuw een verhoging van de limiet plaats gevonden waardoor het bedrag per crediet f 15000,— kan zijn. Bovendien is nog de mogelijkheid geopend

om in bijzondere gevallen de limite tot f 25000,— te verhogen. Van bijzondere omstandigheden kan bijv. sprake zijn wanneer een bedrijf voor uitbreiding of modernisering een crediet tot f 25000,— nodig heeft en de productie van dit bedrijf om redenen van algemeen belang dient te worden gestimuleerd.

Uit het bovenstaande is wel gebleken dat het werktuigencrediet werd ingesteld om middenstanders, die niet in staat zijn een normaal bankcrediet te verkrijgen, in de gelegenheid te stellen hun bedrijfsinstallaties te financieren.

Vanzelfsprekend zal voor het crediet zekerheid worden verlangd. Voor deze zekerheid zal echter op de eerste plaats de machine of de installatie welke met het werktuigencrediet wordt gefinancierd, in aanmerking komen.

Dit betekent dus dat een ondernemer die niet in staat is andere zekerheid te verschaffen voor een aan hem te verlenen crediet, toch in de gelegenheid is een werktuigencrediet te verkrijgen, aangezien in dat geval de te financieren werktuigen e.d. als zekerheid kunnen fungeren.

Zoals reeds werd opgemerkt is het werktuigencrediet een lang lopend crediet. De maximum looptijd is 10 jaar en bij de vaststelling van het crediet zal, wat de looptijd van het crediet betreft, rekening worden gehouden met de winstmogelijkheden en met de te volgen afschrijvingspolitiek. Zolang de credietnemer aan de bij het verlenen van het crediet gestelde bepalingen voldoet, zal het crediet niet binnen de overeengekomen looptijd worden opgezegd.

Bij het beoordelen van een credietaanvraag zal op de eerste plaats worden gelet op de persoonlijke en technische kwaliteiten van de aanvrager en daardoor zal in veel gevallen waarin van een normaal bankcrediet geen sprake zou kunnen zijn, een werktuigencrediet worden verleend.

Rente- en provisiecondities

Niettegenstaande het feit dat hier van een bijzondere credietsoort sprake is, zullen de rente- en provisiecondities in het algemeen hetzelfde zijn als voor credieten welke de Nederlandsche Middenstandsbank voor eigen rekening heeft geopend. De rente zal in geen geval hoger zijn dan het promessedisconto van de Nederlandsche Bank, verhoogd met 1½ %. De provisie zal niet meer bedragen dan 1/8 % per kwartaal van het saldo aan het einde van het kwartaal wanneer het een vast voorschot betreft of over het hoogste debetsaldo in het kwartaal wanneer het een rekeningcourant betreft. Afsluitprovisie wordt niet in rekening gebracht.

Hieruit blijkt dat de condities zeer redelijk zijn en vastgesteld kan worden dat het werktuigencrediet voor veel middenstanders inderdaad een uitkomst kan betekenen. Merkwaardig genoeg blijkt in de praktijk dat de middenstand zich de mogelijkheden van deze credietsoort niet voldoende heeft gerealiseerd. Het komt immers herhaaldelijk voor dat middenstanders die zeker voor een werktuigencrediet in aanmerking zouden komen zelfs niet proberen een dergelijk crediet te verkrijgen.

Mededelingen VAN DE VAKGROEP

**DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELEN**

SECRETARIAAT:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

Hoe hoog is 't percentage?

Vele malen is er getracht te komen tot een onkostengemiddelde, dat ook maar enigszins representatief zou kunnen zijn voor de gehele branche. Dit „branche” dienen we wel goed in het oog te houden, alsmede het „gemiddelde” aangezien er bij vergelijkingen met andere takken belangrijke verschillen kunnen optreden, terwijl een gemiddelde altijd een zeker gevaar inhoudt. Opzet, inrichting enz. van de zaak lopen te sterk uiteen om allen over een kam te scheren.

Oude onderhandelingen

Er zijn Instituten die van deze materie speciaal werk gemaakt hebben en uiteindelijk tot bepaalde cijfers zijn gekomen, die in meer of mindere mate als representatief moesten gelden, aangezien er nu eenmaal niets anders was.

Doordat deze cijfers vele malen mank gingen, is de waarde daarvan altijd twijfelachtig geweest, hoewel toegegeven dient te worden, dat in de kern steeds een bepaalde lijn zit, waaruit bepaalde veranderingen tot ons spreken.

U herinnert zich ongetwijfeld de grote moeilijkheden die dit gebrek aan cijfers in de afgelopen periode bij de onderhandelingen met het Directoraat Generaal van de Prijzen heeft opgeleverd. Volgens oude juridische begrippen werd de zaak daar op zijn kop gezet, aangezien deze instantie niet bewees of haar stelling juist was, doch de tegenpartij moest daar bewijzen, dat men met een bepaalde, door hen vastgestelde marge, niet uit kon komen.

Het is U eveneens bekend, dat door ons het nodige is gedaan en dat ook wij getracht hebben door middel van enquêtes onder de leden tot tastbaar resultaat te komen. Ook wij zijn er niet in geslaagd.

De moeilijkheden die hierbij naar voren traden waren te groot. Verschillende oorzaken kwamen aan het licht. O.a. bleek zelfs een behoorlijk aantal niet over dusdanige gegevens te beschikken, dat men dit normalerwijs met „boekhouding” kon betitelen. Een andere groep had de zaken aardig voor elkaar, doch bleek dat er geen voldoende splitsing was doorgevoerd, hetgeen vooral funest was, waar het zaken met één of meerdere combinaties betrof. Het getal van hen die de zaken tot in de perfectie in orde hadden was relatief zeer gering. In sommige gevallen was zelfs een splitsing doorgevoerd, waarin men ook de omzetten van belangrijke apparaten en toestellen kon aflezen. Dit was buitengewoon interessant, doch het bezwaar dat hieraan verbonden was, dat dit meestal de betere zaken betrof, waardoor het representatieve weer een knauw kreeg.

Schade ten gevolge van onjuiste administratie

Wat de juiste schade is van het ontbreken van goede gegevens, kunnen wij zonder meer niet in geld uitdrukken. Dat het echter zeer aanzienlijk is geweest, staat voor ons vast. Dit is dan ook de reden

geweest, dat onzerzijds reeds eerder een lans is gebroken voor een uniform boekhoudsysteem, waartoe wij gaarne op verzoek van belanghebbende, het initiatief hadden genomen. Bij enigszins voldoende deelname, zou dit geen belangrijke kosten gevraagd hebben. Het ziet er echter op het moment niet naar uit, dat hierin binnen afzienbare tijd een wending zal komen, aangezien de belangstelling bij de leden minimaal is.

Is het nu zo, dat door het wegvallen van de Prijsbeheersing dit punt alle urgentie verloren heeft? O.i. zeker niet. De kleine voorraad waarover we in die periode beschikten, was heel spoedig verdeeld, doch thans is de situatie belangrijk gewijzigd en moeten we weer alles op haren en snaren zetten om onze omzet op peil te houden, alternatief op te voeren. De concurrentiestrijd die wij reeds in de periode van de Prijsbeheersing hebben voorspeld, is in alle hevigheid losgebarsten en heeft haar dieptepunt nog lang niet bereikt.

Zal enerzijds dus een zware strijd gevoerd moeten worden om de marges afkomstig uit de „dumping” periode van de Prijsbeheersing zoveel mogelijk tot een verantwoord niveau op te trekken, anderzijds zullen we vooral de onkosten-cijfers terdege in het oog moeten houden en bezuinigen op die uitgaven, die niet strikt noodzakelijk zijn. Wat het eerste, het optrekken van de marges betreft, kunnen wij u wel berichten, dat dit de volle aandacht van het Vakgroepbestuur heeft en maatregelen reeds beraamd zijn op de laatste Hoofdbestuursvergadering. Machtiging is verleend aan de dagelijkse leiding, hiertoe de nodige stappen te ondernemen.

Slechts met aller steun

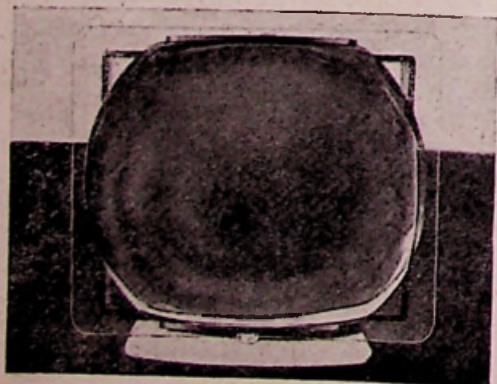
In deze actie is uw medewerking van zeer groot belang, aangezien u zich niet voor het wagentje moet laten spannen van dat soort leveranciers, die heden ten dage nog niet weten, dat een detaillist een belangrijke functie in het distributie-apparaat vervult en daarvoor recht heeft op een behoorlijke beloning.

Voorts dienen dezulken te weten, dat de uitoefening van dat beroep kosten en risico's met zich brengt, waartegenover ook iets moet staan, aangezien de detaillisten nu eenmaal geen filantropen zijn, uitsluitend om mede te werken aan het behalen van grote omzetten door die leveranciers. Het overige deel van deze actie kunt u rustig aan ons overlaten.

Door de Stichting Economisch Instituut voor de Middenstand is een boekje uitgegeven met zgn. kengetallen voor het kleinbedrijf. Het is betreuenswaard, dat deze gegevens zijn ontleend aan materiaal dat in een reeks van jaren verzameld is en dus geen aanspraak kan maken op „bij” zijn. Vanzelfsprekend treft het Instituut hierin geen enkele blaam. Zij heeft slechts het mogelijke gedaan.

De verschillende zaken op ons gebied zijn hier onderverdeeld naar omzetten.

Om de zaak niet al te ongunstig voor te stellen, moeten we de groep met een omzet beneden de f. 10000.— per jaar

„Daviro”

Schenkweg 18
Telef. 771233, Den Haag

Magnavista

voorzet-lens voor TELEVISIE en
vergroting van figuren op het
scherm van kathode-straalbuizen.

Belangrijke

Mededeling

Bij verschillende leden bestond twijfel omtrent de rechtmatigheid van verkoop van verschillende elektrische Verbruikstoestellen in hun zaken. Vooral was dit het geval bij nieuwe artikelen, die door de technische vooruitgang „geëlectriceerd” werden.

Om ieder misverstand dien-aangaande uit de weg te ruimen, hebben wij hiertoe een bezoek gebracht aan het Directoraat voor de Middenstand van het Ministerie van Economische Zaken en deze aangelegenheid ter sprake gebracht. Het antwoord, dat inmiddels ook schriftelijk is bevestigd, luidt als volgt:

„Ter bevestiging van het onderhoud van 16 September j.l., deel ik U het volgende mede:

Het is een kleinhandelaar in electrotechnische verbruikstoestellen toegestaan alle electrotechnische artikelen te verkopen, welke niet reeds vallen onder een ander Vestigingsbesluit.

Zo zal hij dus elektrische koffiemolens, melkkokers, roomkloppers, kortom artikelen welke eveneens zonder elektrische aandrijving in de handel zijn, kunnen verkopen.

Het Hoofd der Afd. Middenstandswetten bij de Directie voor de Middenstand

(w.g.) van Oers.

Wij vertrouwen, dat dit een ieder duidelijk is en dat dus ieder toestel of apparaat dat geschikt gemaakt wordt voor aansluiting aan het elektrische net, al dan niet direct (dus ook met elektrische aandrijving) door electrowinkeliers mag worden verkocht.

er buiten laten. We leren daaruit, dat het voor de oorlog mogelijk was een positief economisch resultaat te behalen, zij het dan ook van ruim 2 %. De Omzetbelasting die niet doorberekend mag worden, neemt hier echter reeds een belangrijk deel van weg. Behalve dit punt zijn ook de sociale lasten inmiddels belangrijk gestegen, zodat we op het moment op de rand van de afgrond zweven.

Grotere uitgaven

We dienen hierbij namelijk te bedenken, dat de belastingen inmiddels grondig zijn gewijzigd en dat ook de post Huur straks omhoog gaat. Thans zijn reeds door de Kamer aangenomen de werkloosheidswet en zijn eveneens de bedrijfspensioenfonds bindend verklaard. Dit zijn dus reeds enkele reële feiten waarover we ons geen illusies behoeven te maken.

Bovendien stelt Min. Lief tinck zich voor de belastingen te gaan verschuiven en met het oog op de algemene zuinigheid deze te gaan verleggen naar de verbruikersbelasting. Ook al geen goed teken voor ons.

De sociale lasten in een bedrijf, zijn dan ook dermate opgelopen, dat het een factor is geworden, waarmede ernstig rekening moet worden gehouden.

Ongetwijfeld heeft ook U hierover uw gedachten reeds laten gaan, doch U noch wij zijn tot een juist cijfer gekomen. Zover ons bekend, is er tot op heden niemand die hierover een concreet cijfer kan noemen. Op de eerste plaats zitten we met de branchevershillen en verder valt niet iedereen onder alle sociale wetten, waardoor het gemiddelde weer gunstig beïnvloed wordt. Behalve de verplichte lasten zijn er dan ook nog de zgn. vrijwillige lasten als vacanti toeslag enz.

In 1947 kwam men van verschillende zijden tot de conclusie, dat alle sociale lasten ca. 15 % van het loonbedrag namen. Zou dat juist zijn, dan zouden we het thans niet zo vreemd vinden, dat verschillende detaillisten beweren, dat dit ca. 20 % is. Dit zou kunnen, niet alleen door de stijging, doch ook door het feit, wat voor een zaak het is en hoe de personeelsverhouding ligt.

Dit zou dan zeggen, dat op een loon van f 2 000.— per jaar nog eens een extra bedrag van f 400.— voor sociale lasten zou komen. Geen peuleschilletje dus. Ons rest alleen nog maar de vraag of het nog verdiend kan worden.

Evenmin als hier te lande een juist totaal cijfer gevonden kan worden, evenmin gaat het op een vergelijking te maken met het buitenland. Volkomen logisch is dit natuurlijk indien men bedenkt, dat alle sociale maatregelen individueel zijn en niet zonder meer overal gelijk. Er zijn landen, waar men nog niet de helft haalt van ons percentage, er zijn er echter ook, waar men het dubbele, ja zelfs nog meer behaalt.

Hoe het zij, zelfs indien we de allervoordeligste kant nemen, komen we tot de conclusie, dat dit een niet te verwaarlozen post is, die onze doorlopende belangstelling behoeft.

Verleende B.A.V.K. Vergunningen 2de Kwartaal 1949

In het tweede kwartaal van 1949 werden door het Ministerie 1545 beslissingen genomen naar aanleiding van ingediende verzoeken om een B.A.V.K. vergunning, 67 % hiervan waren gunstig, terwijl het percentage gunstige adviezen van de Vakgroepen 56 % bedraagt. Het gaat hier natuurlijk over alle Vakgroepen.

Nemen we het gemiddelde over geheel 1948 en het eerste halfjaar 1949, dan zijn deze percentages resp. 60 en 47 %.

De verdeling van de aanvragen was als volgt:

Nieuwe bedrijven	30 %
Nieuwe filialen	6 %
Uitbreidingen	38½ %
Hervattingen	22½ %
Verplaatsingen	3 %

Wanneer we deze verschillende categorieën nader bezien, dan blijkt hier, dat sedert het begin van deze publicatie, thans voor de eerste maal het aantal uitbreidingen aan de kop staat. Niet het aantal nieuwe winkels doch uitbreiding van het sortiment is thans nr. 1 geworden. Ten dele is dit ijzeren noodzaak door te lage marges, deels kan dit daling van de omzet betekenen en wordt een uitweg gezocht door er nieuwe artikelen bij te nemen.

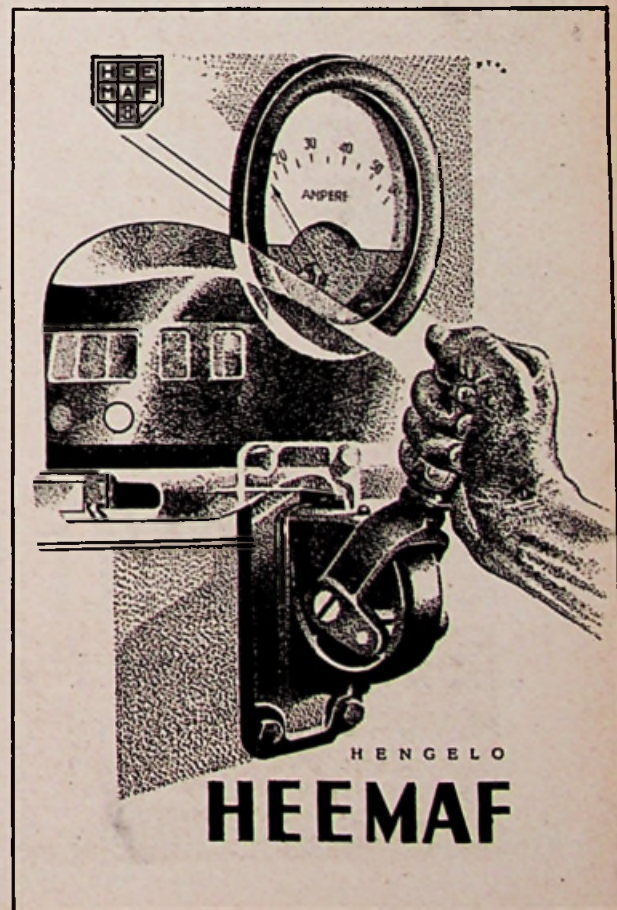
Het zou uitermate belangrijk zijn deze tendenz te blijven volgen, gezien het gevaar van branchevervaging, doch door de opheffing van het B.A.V.K. voor die groepen die een Vestigingsbesluit hebben, wordt het onmogelijk een juist overzicht over alle groepen te verkrijgen.

Het aantal grootwinkelbedrijven en coöperaties dat in bovengenoemde cijfers begrepen is, is tamelijk belangrijk. Enerzijds betreft het de heropening van filialen die door oorlogshandelingen of oorlogsgeweld verlaten is of vernield zijn, anderzijds betreft het geheel nieuwe filialen. Misschien gaat het te ver, doch zou hieraan de conclusie verbonden kunnen worden, dat de coöperaties en grootwinkelbedrijven thans trachten het in de oorlog verloren terrein te herwinnen??

Tot slot vermelden we hieronder nog de branches, waarnaar de grootste toeloop is. Dit zijn:

Textielgoederen, Huishoudelijke artikelen, Galanterieën en speelgoederen, Tabak, Banket en Chocolaterieën, Kruidenierswaren, Melk, boter, kaas en eieren, Vis, Aardappelen, groenten en fruit, Drogisterijen en Rijwielen.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

OPEN PLAATSEN

Installatiebedrijf te Rotterdam vraagt zo spoedig mogelijk: 1e monteur, in bezit Installateursdiploma voorkeur. Br. met opgave verlangd salaris enz. onder nr. 5502, Adv. Bur. Harte, Zaagmolendrift 35a, Rotterdam.

VRAAG EN AANBOD

Ter overname aangeboden, wegens dubbele zaken, te Rotterdam, een prima detailhandel in electriciteit, radio en rijwielen, met woning. Br. nr. 3941, Adv. Bur. Benjamin, Stadhoudersweg 30, Rotterdam.

Electro-technisch Inst. Bureau (geen winkel) en woonhuis (huur f 35,— per maand) compl. met inboedels, te koop aangeboden, in 't Gooi. Voorkeur in één koop. Zaak circa f 7 500,— (boekcontrole toegestaan). Woonhuis met complete moderne inboedel f 5 000,—. Modern woonhuis bestaat uit: 1 gr. kamer 7 x 4 m, 2 kamers 4 x 4 m, kelder, keuken, gez. badkamer, garage. Spoed, daar veel werk aanwezig is en op komst. Br. nr. 1348.

Te koop groot winkel-woonhuis, in het midden des lands, bijzonder geschikt voor electro-technisch bedrijf, waar ter plaatse behoefte aan is, of iets dergelijks. Vrij van huur te aanvaarden, instreeks Januari 1950. Brieven nr. V-5625, Adv. Bur. ALTA, Utrecht.

Gevraagd: een in prima staat verkerende gelijkstr. dynamo voor het laden van 30 à 55 cellen met ca. 10 A, met of zonder relais, accu enz. A. J. Fokkens, Baflo. (Gron.), tel. 22.

Te klein
kleintjes

maken een grote

OMZET

Ze verkopen zo gemakkelijk en het brengt de klanten Uw winkel binnen

DEVOTIELICHT 143

Nieuwe constructie tegen een nieuwe prijs
Nu geheel compleet met snoer en steker

aan Geel's Metaalwarenfabriek -

BOXTEL

(Uw eigen Nederlandse
Verlichtingsindustrie)

Mededelingen VAN DE

ADMINISTRATIE:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE

Wat onze aandacht vraagt

Twee belangrijke punten uit de laatste 14 dagen vragen onze bijzondere aandacht. De devaluatie, niet alleen van onze gulden, doch van de valuta van de meeste landen, alsmede de Troonrede en de daaraan verbonden vooruitzichten voor ons.

Herwaardering van onze munt

Het is niet te ontkennen, dat niet alleen een dreiging tot devaluatie bestond, doch over het algemeen was men er wel van overtuigd, dat deze komen zou. Wat door de overgrote meerderheid niet verwacht was, is het percentage waarmee de waarde verminderd is.

Men kan van devaluatie denken wat men wil. Ook wij willen hierover dan niet in discussie treden. Een ding staat echter vast: dat deze maatregel niet voortgesproten is uit weelde, doch weer eens duidelijk onderstreept heeft, dat we arm zijn. Vanzelfsprekend moeten we niet zien naar de landen die het niet nodig hebben te devalueren, doch een dergelijke maatregel alleen nemen ter bescherming van zekere bron van inkomsten.

Het is eveneens niet onze bedoeling deze maatregel te critiseren, noch ze in bescherming te nemen, doch alleen om het punt waar het om draait nog eens in uw herinnering wakker te roepen. We waren na de oorlog arm en thans zijn we het nog. Het parool blijft dus hetzelfde nl. hard werken en trachten de export zo hoog mogelijk op te voeren.

Gevolgen ervan

Is dit laatste nu zonder meer mogelijk geworden? Dit staat o.i. nog te bezien. Het gaat natuurlijk om de dollars en deze te winnen is het voornaamste. Hieruit vloeit voort, dat de export naar Amerika zo hoog mogelijk moet worden opgevoerd. Door de waardevermindering van onze gulden stijgt deze kans, doch er staat tegenover, dat niet wij alléén te kampen hebben met een gebrek aan deze harde valuta. Velen hebben met ons gedevalueerd en ook zij zullen trachten het over dezelfde boeg te gooien. Dat is natuurlijk hun goed recht, doch wij vragen ons af, in hoeverre Amerika dit alles slikken kan, ook met het oog op eigen productie. Dit zal de tijd moeten leren.

Of wij nu rekening moeten houden met ernstige prijsstijgingen? Ook hier zal de toekomst de beste leermeesteres zijn. De situatie blijft natuurlijk gelijk als wij grondstoffen of afgewerkte producten betrekken van landen die in eenzelfde mate gedevalueerd hebben. Import uit Amerika

en van landen die in mindere mate gedevalueerd hebben wordt natuurlijk duurder. Het zal dus de taak zijn nauwlettend gade te slaan waar gekocht wordt. Indien de export naar Amerika inderdaad belangrijk zou kunnen worden opgevoerd, zal het zeker niet zo'n vaart lopen. Een andere factor is dat bij prijsstijging de concurrentie in heviger mate zal toenemen, aangezien de koopkracht van het publiek een zeker plafond heeft bereikt, waardoor de omzetten bij verhoogde prijs nog meer zouden teruglopen.

Hard aanpakken en attent blijven is dus nog zeker op haar plaats.

Vage troonrede

Wat de Troonrede betreft, veel is hierin gezegd, doch we kunnen er weinig concreets uit halen. Ook hier zullen we met rust en gelatenheid moeten afwachten wat er voor ons is weggelegd. Iets naders weten we echter omtrent de plannen van Minister Lieftinck. In één onzer dagbladen

Attentie!

Hoewel wij vanzelfsprekend nog lang geen opgave hebben voor het lidmaatschap van de N.E.W.O. van alle firma's die daarvoor in aanmerking komen, konden wij u in ons vorige nummer reeds berichten, dat het aantal nieuwe leden onze verwachtingen verre overtrof.

Een tevreden mens staat echter stil en stilstand betekent achteruitgang.

Daarom nog eens een beroep op hen, die tot op heden hun aanmeldingskaart niet invulden, dit thans alsnog te doen en omgaand in te zenden. Gij die reeds lid geworden zijt, win er een collega bij. Veelal is het alleen maar vergeten en u weet: Hoe meer leden, hoe krachtiger de organisatie. Ook uw belang dus.

Wordt zelf lid en win er een bij!

lazen we, dat hij gaat verschuiven en dat wij moeten *afschuiven*.

Niet gek gevonden overigens.

De huurverhoging met 15 % komt, het zegelrecht wordt verhoogd. Inkomstenbelasting gaat omlaag, terwijl de verbruikersbelasting alsmede de personele belasting omhoog zal gaan. Ook de wijziging van de Omzetbelasting zal een slordige 140 miljoen opbrengen en een categorie goederen zal worden gepromoveerd tot semi-lux met dienovereenkomstige hogere omzetbelasting. Het bijzondere recht op benzine levert nog eens een 40 miljoen op.

Het enige wat hiertegenover staat is die passage waarin we lezen:

„De positie van de Middenstand, die aan de ene kant door liquidatie der schaarste maatregelen ruimer armslag krijgt, doch aan de andere kant door toenemende concurrentie gepaard met zware bedrijfslasten, in sommige opzichten voor financiële moeilijkheden komt te staan, zal de bijzondere aandacht van de Regering vragen.”

Wij stellen dit op hoge prijs n.l. dat het ook in Den Haag bekend is, dat het in de Middenstand niet alleen rozengeur en maneschijn is, doch dat de toestand ernstig is.

Nuchter bezien moeten we echter constateren, dat de lasten, direct of indirect, dit laatste door hogere belasting op verbruiks-artikelen — hoger zullen worden, hetgeen dus wederom een nieuwe krachtproef voor ons betekent. Daartegenover staat alleen dat „de positie van de Middenstand, de bijzondere aandacht van de Regering vraagt”. Iets meer concreets hadden we op hoge prijs gesteld en we kunnen thans niet anders doen dan hopen, dat deze „aandacht” thans eens in iets daadwerkelijks wordt omgezet, waarmede deze belangrijke bevolkingsgroep nu eens werkelijk gebaat is.

Tot slot willen we nog dit zeggen. U heeft ongetwijfeld in het vorige nummer van de Electro Radio Mercur gelezen onder het Vakgroepenieuws dat er een prijsstop is afgekondigd, op basis van de prijzen van Zaterdag 17 September jl. Heeft U ook in de dagbladen gelezen, dat het Nederlands Verbond van Vakverenigingen daarom telegrafisch aan de Regering heeft verzocht, ter bescherming van haar leden? We willen niet zeggen, dat het alleen daarom is gebeurd, doch de waarde van een dergelijk verzoek van dit Verbond mogen we zeker niet onderschatten. Heeft U hieruit *weer* eens gezien, wat een sterke organisatie vermag?

Wees een Heer in het verkeer!

Deze verkeersslagzin is thans wel algemeen bekend, doch wat niet bekend is, of allen het ter harte genomen hebben en er ook naar handelen.

Maar al te vaak krijgt men de indruk, dat dit niet het geval is en dat men alleen zijn eigen regels opvolgt en wel het recht van de

sterkste. Stelt men het geval zo, dat een auto mechanisch sterker is dan een fiets en deze op haar beurt meer kan hebben dan een voetganger, dan heeft men automatisch de verkeersregels.

Ook is ons wel eens gezegd, dat velen niet weten wat een Heer is en dat er daardoor niets van terecht komt. Wij zouden dit niet zonder meer willen beamen, hoewel men op sommige ogenblikken ook wel eens tot deze ondeugende gedachte komt.

Wat dit in dit blad te maken heeft? Alles en niets natuurlijk, maar wij komen wel eens tot een bepaalde vergelijking, gezien het feit, dat er op het bureau van een organisatie vele brieven over evenzovele onderwerpen binnenkomen. Als men zich dan afvraagt hoe of dat wel mogelijk is, of men in het algemeen dan nooit wijzer wordt, dan schiet het bovenstaande als parallel wel eens in je achterhoofd.

Wanneer een vereniging of hoe men zoiets tegenwoordig ook noemen wil opzet wordt, dan geschiedt dit mede aan de hand van 'n enorm aantal ge- en verboden en zelfs dan is het nog niet waterdicht, want altijd bemerkt men weer, dat er nog wel een mogelijkheid is om iets te doen, waardoor men net niet vastloopt met de bepalingen. Dit zijn dingen die „men niet doet”. Dit hoort niet tot de goede toon en is weinig verheffend. Wanneer we geen rechtbanken hadden met juristen, waardoor een nadere omschrijving noodzakelijk was, zouden we alle soesah van voorschriften belangrijk kunnen bekorten en daardoor het geheel veraangename. We zouden klaar zijn met slechts één Artikel, luidende:

Wat gij niet wilt dat U geschiedt, doe dat ook een ander niet.

Dwazen gezocht

Van verschillende zijden bereiken ons circulaire uitgegeven door een opgerichte Inkoopvereniging voor K.L.M. personeel.

In deze circulaire worden „slachtoffers” gezocht, die willen toetreden tot het „leveranciers-corps” hetgeen betekent, dat deze *dwazen* die zich daarbij aansluiten een bepaalde korting moeten geven aan K.L.M. personeel bij contante aankopen, op vertoon van een lidmaatschapskaart. Deze slachtoffers worden in diverse plaatsen in Nederland gezocht.

Wij weten niet of het K.L.M. personeel niet genoeg verdient, of wel dat men op deze manier tracht hen op bepaalde wijze te bevoordelen en daardoor meer aan te trekken of te binden, doch dit moet niet gebeuren uit de portemonnaie van winkeliers.

Circa 2 000 leden hebben zich reeds aangesloten en dit getal zal zich in de toekomst nog uitbreiden, zo wordt er geschreven.

Een winkelier met helder en gezond verstand, zal hier niet „intrappen”. Kortzichtigen die hier wel voor voelen, met de gedachte hierdoor een grotere omzet te behalen, roepen wij toe:

Ogen open, doe dit niet. Dit kost U geld en er staat niets tegenover!

Electro Radio Mercur

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Uitgave van de

N.V. Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstr. 35, Amsterdam C
Telefoon 0 2900-35253 en

Postgirorekening 134 400 — Bankrekening in de Handelsbank

Dringend verzoek alle poststukken van dit blad bestemd uitdrukkelijk te adresseren aan:

Redactie of Administratie Electro Radio Mercur.
Zonder verdere persoons-aanduiding.

REDACTIE:

L. Knuvelder en Ir. G. F. de Wit.

REDACTEURS MEDEDELINGEN
DER VAKGROEPEN:

mr. J. H. van Gelderen en J. M. van Basten.

REDACTEUR RADIORUBRIEK:
J. Corver.

REDACTEUR ELECTROTECHNIEK:
J. J. Moerkerk.

REDACTEUR ADMINISTRATIE- EN
BELASTINGRUBRIEK:
J. L. van Hedel.

PUBLIC RELATIONS:
J. B. Gastkemper.

ADVERTENTIE-MANAGER:
B. J. Jansen.

ABONNEMENTSPRIJS:

f 5,— p. jaar; voorleden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

Dit blad verschijnt des Zaterdag om de veertien dagen

Adressen der Vakgroepen en Ondervakgroepen

VAKGROEP ELECTROTECHNISCH AMBACHT

Voorzitter J. W. Willemsen.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Telefoon 0 1700-110585

ONDERVAKGROEP

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF

Voorzitter W. H. Hirdes.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 0 1700-110585

ONDERVAKGROEP KLEINE NIJVERHEID OP
ELECTROTECHNISCH GEBIED

Voorzitter E. Lückeraath.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 0 1700-110585

ONDERVAKGROEP

RADIO REPARATIEBEDRIJF

Voorzitter Ir. H. J. J. Bouman.

Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. 0 2900-40027

VAKGROEP DETAILHANDEL IN
ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN
EN VERLICHTINGSARTIKELLEN

Voorzitter B. G. Miermans.

Secretaris J. M. van Basten.

Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. 0 2900-40027

VAKGROEP DETAILHANDEL IN
RADIO-ARTIKELLEN

Voorzitter B. G. Miermans.

Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. 0 2900-40027

VAKGROEP TUSSENPERSONEN IN
ELECTROTECHNISCHE PRODUCTEN

Voorzitter Ir. P. J. Flalater.

Secretaris mr. J. L. P. Brabers.

Benoordenhoutscheweg 44, 's-Gravenhage

Telefoon 0 1700-774491

NEDERLANDSE ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS ORGANISATIE (NEWO)

Voorzitter B. G. Miermans.

Administrateur J. M. van Basten.

Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Telefoon 0 2900-40027

**BRENG MEER LICHT
IN DEZE VERLICHTTE EEUW**

door *Svenska-
Utiliteits* verlichting

Deze werd door ons niet in
prijs verhoogd. Enkele zeer
fraaie modellen in voorraad bij:

**N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ
ELECTROCENTRUM**

PRINSEGRACHT 357 - AMSTERDAM-C.

Fillialen: Arnhem-Eindhoven-Leeuwarden-Roosendaal-R'dam-Zwolle

VEILIG!

N.V. HOUT-
INDUSTRIE

V.H.

JEAN WIENESE

OPGERICHT IN 1903

STERK!

BEMURDE-
WEERD o.z. 16

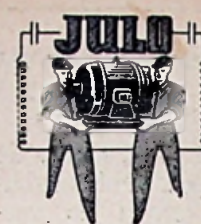
TELEF. KANTOOR
15534 - 21090

OOK NA 6 UUR

FABRIEK 14850

VRAAGT ONZE 44 PAGINA'S TELLENDE CATALOGUS

ELECTROMOTOREN

Inkoop - Verkoop - Verhuur -
alleen de betere soorten.

Reparatie - Wikkelen - Revl
Ombouw, alleen kwaliteitsv

Voor Twente en Gelderse Ach
hoek reeds lang een bekende
vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JULO“

Waldeckstraat 22, Enschede, Tel. 4

De moderne man

gebruikt
een Philo Shave

en

Scheerspiegel

Verkoopprijs fl. 29,50 Normale handelskorting

APPARATENFABRIEK
Tel. 3141
Kempweg 36 HEERLEN

Speciale aanbieding: Ondanks devaluatie verlaagde prijzen

Splitsbaar snoer, transparant (import)	% m. f.	22.75	Deuropeners Nedap per stuk	16.7
Volgummikabel 2 x 0.75 qmm	"	30.75	Verwarmingskussens Olosa (Zwitsers) p. st.	18.6
" 2 x 1 qmm	"	34.-	Waterkokers 2 liter 220 of 125 V, alum.	
" 3 x 1 qmm	"	59.50	850 Watt, per stuk	9.3
" 3 x 1 1/2 qmm	"	84.-	Snelkokers (import) 100 W 220 of 125 V p. st.	16.7
" 3 x 2 1/2 qmm	"	138.75	Apparaten aansluitsnoer 2 meter p. st.	1.9
" 4 x 2 1/2 qmm	"	166.50	" met steatit app.steker p. st.	2.5
Loodkabel 2 x 1 1/2 qmm	"	69.50	Snoer, plat, (import) per 100 meter	24.1
Apparaatsteker met steatit per % stuks	"	97.50	Snoer, gevlochten (import) per 100 meter	25.-
Isolatie-band 25 meter per 100 rol	"	59.95	Rond pendelsnoer " " " "	38.5

Korting op aanvraag

M. DIJKSTRA, Technische Industrie en Handelonderneming

LIJNBAANSGRACHT 57, AMSTERDAM - TELEFOON 4197

Wij kunnen U leveren

Installatiekastjes

1, 2, 3 en 4 groepen

Verdeelkasten vanaf 2 x 3 tot

10 x 3, 25 of 60 A

Schakelaars 60, 100 en 200 A

Raalkasten, diverse soorten

VRAAGT
PRIJS

Huisaansluitkastjes

Eindsluitingen enz.

Ook complete kastenbatterijen

J. Dierckxsens Kade 3, Tel. 938 **Roosendaal**

Grossiers WEIDE-AFRASTERINGSAPPARATEN.

CONSTRUCTEUR nieuw merk electr. weide-afr. app. (batt
zoekt prominente grossiers voor gewestelijke alleenverkoop in
volgend seizoen. KEMA-keur reeds in aanvrage. Apparaat is
zuiniger in stroomverbruik, is tevens in schrikdraadketen besche
tegen kortsluiting, dus hierdoor geen lege batterijen meer. I
massaproductie lage prijs. Proefapparaten direct verkrijgb

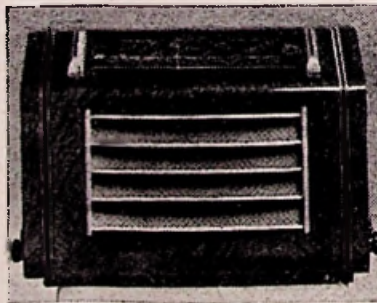
Serieuze aanvragen te richten onder nr. 1345 van dit blad.

Hier is de aanbieding van

Reska-Radio

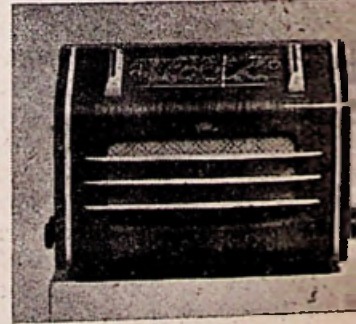
Verkoopkantoor voor Nederland:

Javastraat 137, Amsterdam-O., Tel. 5029

TYPE E-49 Bruto fl. 275.—

4 golfbereiken
← grote stationsschaal in 4 kleuren, met afstem
zeer fraaie kast, gemakkelijke omschakeling
netspanning

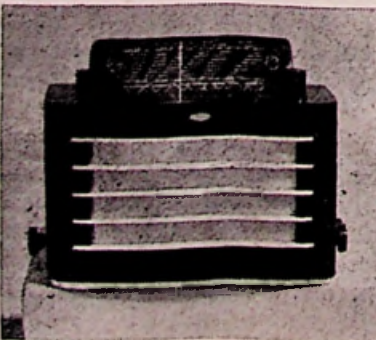
TYPE 549-E Bruto fl. 237.50

met afstemmoog, 3 golfbereiken
eenvoudige omschakeling met
E-buizen →

TYPE 549

Prijs fl. 225.— bruto

in gelijke uitvoering als Type
549-E. Uitgerust met U-buizen.

RESKA: WETTIG GEDEPONEERD

TYPE GW-49 Bruto fl. 175.-

met U-buis

Het beste wat in deze prijsklasse
geboden kan worden

*Handelaren
ruime korting*

VOOR DE VEELEISENDE LUISTERAARS

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag
Tel. 180826 *

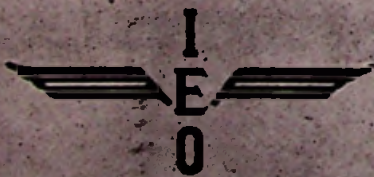
VERHUUR van alle

electrische materialen

ILLUMINATIE

TONEEL

LICHTFONTEINEN

TRANSFORMATOREN

INTERNATIONALE ELECTRICITEITS ONDERNEMING
ELECTROTECHNISCHE FABRIEK
ZANDBERG WEG 97 - TELEFOON 8018 - BREDA